

HOLMBOEN

Holmboen er et kvartalsblad for Holm Sogneforening af 1. maj 1978. Foreningen er upolitisk, og har til formål at styrke og udvikle landsbyfællesskabet, såvel kulturelt som selskabeligt samt medvirke i alle sager til styrkelse af sognets interesse af social og teknisk art og samtidig være til hjælp for de folkevalgte råd.

Indlæg i Holmboen

Bladets spalter er åbne for alle medlemmer. Har du noget på hjerte, er du velkommen til at komme med indlæg til Holmboen. Har du adgang til en computer, kan du fx maile en wordfil med dit indlæg, du kan ringe til en af os, du kan aflevere det personligt eller sende det i posten.

Materiale til næste nummer af Holmboen skal være redaktionen i hænde senest: 14. oktober 2014.

Holmboen udkommer omkring 1. februar, 1. maj, 20. august og 1. november.

Oplag: 300 stk.

Løssalgsspris: kr. 30,00

Redaktion: Jonna Neumayr tlf. 2847 4281

E-mail: baunbjergvej@gmail.com

Bestyrelsen

Formand: Jørgen Hornshøj..... tlf. 7449 0023

E-mail: jhornshoej@bbsyd.dk

Næstformand: Kurt Kjærgaard tlf. 4114 1625

Kasserer: Hans Chr. Jessen..... tlf. 2372 8757

E-mail: trolsgaard@bbsyd.dk

Sekretær: Gitte Kjærgaard tlf. 2293 2886

E-mail: kjaergaard.gitte@gmail.com

PR og bolig: Sanne Larsen..... tlf. 2232 7007

Teknik og miljø/pedel: Steen Jørgensen..... tlf. 2612 0334

Pedel: Jan Philipsen tlf. 7449 0492

Revisor: Gerda Lorenzen

Claus Jessen

1. suppleant: Bente Rasmussen

2. suppleant: Jessie Dowdall

Brugergrupper i Holm Sogneforening

Under Holm Sogneforening er der for tiden følgende brugergrupper:

Aktivitet	Kontaktperson	Adresse	Telefon
Fællesspisning	Joan & Tom Møller	Dyvigvej 8.....	7449 1788
HAT	Jørgen Hornshøj.....	Egestien 3.....	7449 0023
Lokalhistorisk.....	Henriette Matthiesen	Damgade 26.....	2023 3650
Holmboen	Jonna Neumayr.....	Baubjergvej 11	2847 4281
Holm Fodboldklub....	Søren Kolmos	Damgade 16.....	6126 3423
Cykelklubben	Annelise	Enghaven 6.....	7445 4149
Holm.infoland.dk.....	Esther Hess Madsen	Agerhøjvej 8	6175 0619

Har du lyst til at deltage i en eller flere af disse aktiviteter, kontakt da venligst en af ovenstående personer.

Er du derimod interesseret i selv at starte en ny gruppe op, kontakt da venligst en fra bestyrelsen.

Forskelligt

LEJE af borde, stole, service.

Ring på telefon 7445 3324 – torsdage fra kl. 18-19

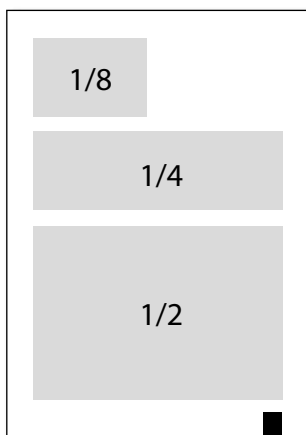
Priser på annoncer i Holmboen:

1/8..... kr. 350

1/4..... kr. 500

1/2..... kr. 900

Betaling: 1 gang årligt (januar).

Olferts
Venner

Se kommende arrangementer på
www.olferts-venner.dk

Klinik for Fodterapi
Pia Pallumblad
Statsaut. fodterapeut

Nordborg Sundhedshus
Mads Clausens Vej
6430 Nordborg
Mobil: 2171 7192

JCS

Transport

Møllegade 27, Holm
6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 89 00
Mobil: 40 13 77 95

Dreyers el-service

Salg . Service . Reparation . Maskinvedligeholdelse . Nybygning

NIS DREYER · Aut. el-installatør
Brønd 7a · Holm · 6430 Nordborg · Tlf. 74 45 02 01

NORDBORG
BIO

Besøg os på www.nordborgbio.dk

Randis

BLOMSTER & PLANTER
Ulbjerggade 23, Nordborg
Telefon: 74 45 14 44

LOTTO

i Holm Sogneård

Vi er nogle stykker, der synes, at det kunne være hyggeligt at genoptage lottospillet i Holm. Derfor efterlyser vi hjælpere af enhver slags – både til at bage, råbe op, bære borde og stole frem og tilbage – ja, der er opgaver nok. Så kom og vær med til nogle hyggelige timer sammen med andre.

Ring til Hanne, mobil 3054 2330 eller
Rikke, mobil 2360 7071.

Opstart mandag den 8. september kl. 19
og der efter hver anden mandag
Dørene åbnes kl. 18.15

Brdr. Entreprenør Aut. kloakmester Nørulf A/S

Stolbrogade 23, Stolbro, 6430 Nordborg
Telefon: 7445 9988 • Mobil: 2049 5198

Vi gi'r en tur i biografen

– Hvis du drikker en kop kaffe med os

Aftal et uforpligtende møde med Andelskassen. Så kan du fortælle os over en kop kaffe, hvad du forventer af dit pengeinstitut, og vi kan vise, hvad vi kan tilbyde dig.

Uanset om mødet resulterer i, at du vælger at blive kunde hos os eller ej, får du to biografbilletter med hjem.

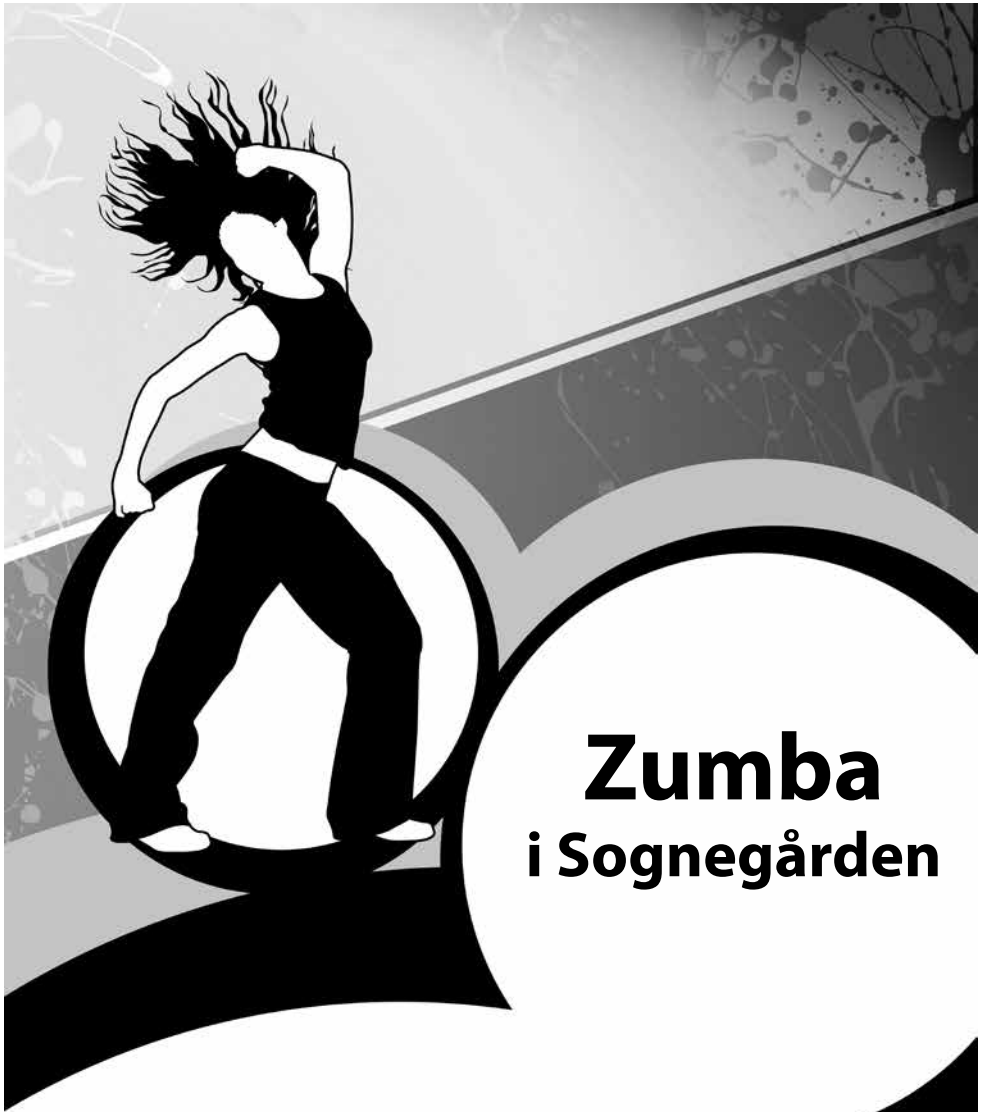
Vi glæder os til at se dig!

Hertugtorvet · Storegade 43 · 6440 Augustenborg
Telefon 87 99 35 00 · www.andelskassen.dk

Andelskassen – en del af Danske Andelskassers Bank A/S

 Andelskassen

- Sammen kan vi mere

Zumba i Sognegården

Vi starter op

tirsdag den 2. september 2014

Tilmelding til Sanne på mobil nr. 2232 7007 eller
Ann på mobil nr. 2656 7222.

Høstfest

Cykelringridning for børn kl. 13.30 med start fra Sognegården.

Vi cykler en lille tur gennem byen og slutter med ringridning på Sognegården. Der serveres sodavand og pomle.

Deltagelse med pyntede cykler eller andet pyntet "køretøj".

2014

Lørdag den 6. september

Høstfest for de voksne kl. 19 i laden hos Kaja og Christen. Spis din medbragte mad og hyg dig sammen med de andre holmboere og gæster. Der vil være høsttale v. Elmo Hansen og underholdning ved Xzet. Der kan købes drikkevarer til høkerpriser hele aftenen.

Køb af billetter senest torsdag den 4. september mellem kl. 18 til 19 i Sognegården. Pris for medlemmer af Holm Sogneforening: 60 kr. Ikke medlemmer: 110 kr.

Der kan afleveres blomster og grønt til pynt i laden fredag kl. 19.

HUSK at vi flager på dagen.

Torben Petersen har sammen med andre medlemmer af Holm sogneforening taget initiativ til, at vi igen kan opleve en musikaften på sognegården.

Denne gang bliver det et genhør med "Almost Irish" som er et band, der spiller traditionel irsk folkemusik for fuld udblæsning.

Arrangementet starter med servering af irsk stuvning, og når vi har spist og drukket en kop øl, er der optræden af musikgruppen Almost Irish.

Hele aftenen vil der være åbent i baren, hvor man kan købe forskellige slags øl, sodavand, vin og kaffe.

Billetter kan købes for 180 kr. stk.

Billetsalget starter torsdag den 7. august kl. 18 på sognegården.

Det bliver en aften med højt humør.
Jørgen Hornshøj

Hej alle strikkeglade m/k

Vi har igen i år strikkeklub i Holm Sogneforening. Sidste vinter var en succes, ved afslutningen var der 13 kvinder tilstede. Der har været hygge, snak og udveksling af gode tips og inspiration.

Alle er velkommen, det koster ingenting, ingen forpligtigelse, tag din termokande med. Strikker du ikke, er alt håndarbejde velkommen. Vi er der fra kl. 19 til 21 med en pause ved 20-tiden.

Annette har i sommer været på et spændende strikseminar i Finland. Det vil hun fortælle om, og vise hvad hun lærte. Så kom en gang når du har tid og lyst.

Datoer:

16. og 30. september

14. og 28. oktober

11. og 25. november

9. december (juleafslutning)

Nye datoer efter jul.

Vel mødt

Tove og Annette

Mellemvej 21
6430 Nordborg
Telefon: 7449 0379
E-mail: adm@colorsigns.dk
www.colorsigns.dk

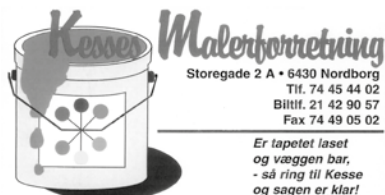

Kvickly

Nordborg
Telefon 74 45 05 52

Gode dagligvarer
hver dag!
– lige ved hånden
til den rigtige pris!

LINAK®

"Altid på forkant med udviklingen"

DANKE MALERMESTRE MEDLEM AF DANKE MALERMESTRES GARANTIFØRNING

Holm Pølses ApS

Møllegade 39 • 22 12 33 57

Sankt Hans 2014

Sogneforeningen holdt Sankt Hans ude ved Lønsemade, lige som vi plejer at gøre. Bålet var blevet slæbt sammen af Kurt i selskab med Thorkild og Sune, undertegnede stødte til, da det værste slæb var overstået. Opgaven blev overkommelig, fordi de Holmboere, der har store maskiner, er flinke til at stille dem til rådighed for fællesskabet. Og så havde Frede og Bente et bål liggende ude på Hopsøhøj, lige til at slæde ud til Lønsemade.

Burt holdt båletalen. Når et menneske er opvokset ude i det fremmede og kommer hertil og bliver en af os, så opleves de ting som vi tager som en selvfølgelige, som værende noget specielt, og en kilde til undren. Når de så fortæller om det, så synes jeg at det både er sjovt og hyggeligt. Det var sådan jeg oplevede Burts båltale. Vi fik at vide, at det med at fejre den længste dag, skulle man bo på vores breddegrader for at det gav mening. Men vi blev også mindet om, at udover at feste for den længste dag, så fester vi også når dagene begynder at blive længere. Vi vil gerne takke Burt for en fin tale, som gjorde os lidt klogere på os selv.

Vejret var lidt imod os. Lige inden bålet skulle tændes, begyndte det at regne mærkbart, så vi fik lidt travlt med at få bålet tændt. Da de sidste kom var talen holdt og bålet godt i gang. Det var lidt synd, at vi fik så travlt, for der var lagt op til hygge med ringriddere og forfriskninger. Jeg kan dog meddele, at på trods af regnen, ulmede gløderne stadig næste morgen.

Jørgen Hornshøj

Fællesspisning

i Sognegården

Så er der atter sæson for fællesspisning, og som sædvanlig er det den første tirsdag i måneden med tilmelding senest søndagen før.

Tilmelding til Tom og Joan på
Telefon: 7449 1788 eller
Mobil: 2037 1788

7. oktober
4. november
2. december

Opvarmning? Spørg Dansk Varme Service

Vi tilbyder salg, service og installation af:

- Oliekedler
- Olietanke
- Naturgaskedler
- Varmepumper
- Træpilleanlæg
- Stokerfyr
- Solvarme
- Brændeovne
- Træpillebrændeovne

Vi tilbyder altid uforpligtende energirådgivning.

JOB Varmeteknik er din lokale servicepartner hos Dansk Varme Service.
Kontakt Mads Obling på 22 20 57 08 eller Heine Johansen på 28 19 89 42.

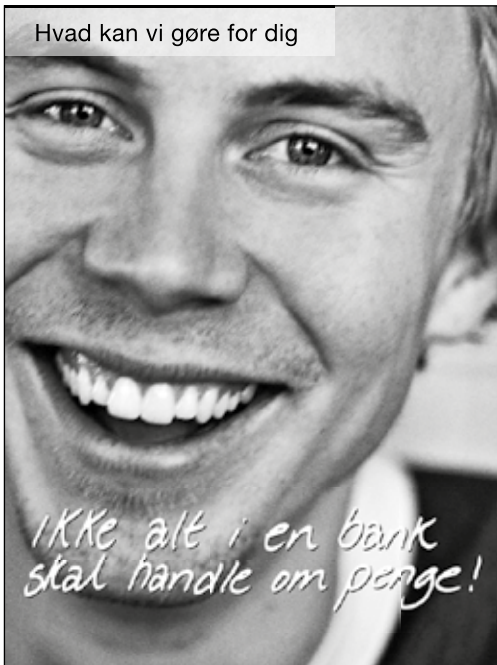
JOB^{ApS}
VARMETEKNIK
BLIKKENS LAGER

Dansk Varme Service A/S
Totalleverandør af energiløsninger

Tlf. 70 10 98 00
www.danskvarmeservice.dk

Hvad kan vi gøre for dig

*IKKE alt i en bank
skal handle om penge!*

I Sydbank er det vores mål at lytte til dine behov, så vi bedre kan forstå og handle efter dine ønsker. Så kom ind og fortæl os om dine drømme og planer, så hjælper vi dig med at gøre dem til virkelighed.

Velkommen i Sydbank!

Tlf. 70 10 78 79
info@sydbank.dk · sydbank.dk

Sydbank

Buketter • Bårebuketter • Brudebuketter
Sammenplantninger • Chokolade og vin

Blomsterværkstedet

Storegade 25 • 6430 Nordborg • Telefon: 7449 1212
Medlem af Euro Florist

TUBORGFONDET

Gamle Carlsberg Vej 10 · 2500 Valby · Tel. 33 27 47 03 · Fax 33 27 47 03

Aktivitetskalender for Holm Sogneforening August - oktober 2014

August 2014	
Fr	1
Lø	2
Sø	3
Ma	4
Ti	5
On	6
To	7
Fr	8
Lø	9
Sø	10
Ma	11
Ti	12
On	13

September 2014	
Ma	1
Ti	2 Zumba
On	3
To	4
Fr	5
Lø	6 Høstfest
Sø	7
Ma	8 Lotto
Ti	9 Zumba
On	10
To	11
Fr	12
Lø	13

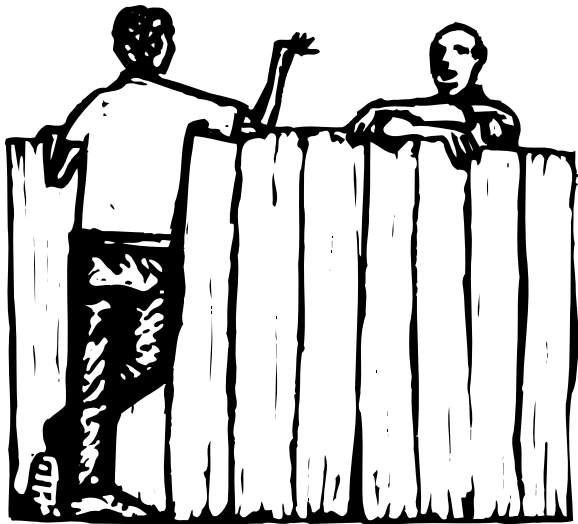
Oktober 2014	
On	1
To	2
Fr	3
Lø	4
Sø	5
Ma	6 Lotto
Ti	7 Zumba Fællesspisning
On	8
To	9
Fr	10
Lø	11
Sø	12
Ma	13

To	14	
Fr	15	
Lø	16	
Sø	17	
Ma	18	
Ti	19	
On	20	
To	21	
Fr	22	
Lø	23	
Sø	24	
Ma	25	
Ti	26	
On	27	
To	28	
Fr	29	
Lø	30	
Sø	31	

Sø	14	
Ma	15	
Ti	16	Zumba Strikkeklub
On	17	
To	18	
Fr	19	
Lø	20	
Sø	21	
Ma	22	Lotto
Ti	23	Zumba
On	24	
To	25	
Fr	26	
Lø	27	
Sø	28	
Ma	29	
Ti	30	Zumba Strikkeklub

Ti	14	Zumba Strikkeklub
On	15	
To	16	
Fr	17	
Lø	18	
Sø	19	
Ma	20	Lotto
Ti	21	Zumba
On	22	
To	23	
Fr	24	
Lø	25	
Sø	26	
Ma	27	
Ti	28	Zumba Strikkeklub
On	29	
To	30	
Fr	31	

Fra Holmbodaflojen

April

Nedbør: 49,8 mm målt i Nørrelykke.

1. Fællespisning, 45 deltagere.
1. Nye folk flyttede ind i Inge Romsøs hus, Møllegade 79.
1. Ellen Marie og Thorkild Thomsen er flyttet til Møllegade 30 fra Møllegade 13.
5. Lille Bjørnkjær – Naturgenopretning.
- 17.-21. Påskeudstilling på Jollmands gård (772 besøgende), Hjortspringbåden og hos Lise Lund i Dyvig.
18. Asta og Kurt Andersen, Møllegade 75, kunne fejre guldbryllup.
22. Niels Andressen, Møllegade 73, fyldte 85 år.
24. Generalforsamling i SKLA på Maikroen.
25. Hanne og Niels Henrik Hansen, Enghaven 10, blev gift.
26. Åbent hus i arkiv. Vi flyttede ting, der var i vejen for håndværkerne, som skulle sætte de nye vinduer i. Arkivet er nu lukket på ubestemt tid på grund af renovering.
27. Konfirmation. Der var 3 konfirmander fra Holm.

Maj

Nedbør: 71,5 mm målt i Nørrelykke.

2. Maj Bent Wolf, Brønd 11, fyldte 60 år.
29. Konfirmation.

Juni

Nedbør: 43,0 mm målt i Nørrelykke.

13. Døde Peter C. Jepsen, Damgade 24.
 16. Døde Kjeld Andresen, Oldenorvej 5.
 23. Sankt Hans ved Lønsømaj.
 24. Grethe Hansen, Baunbjerg, blev 80 år.
-

Check ind på
Holm Sogneforenings hjemmeside
www.holm.infoland.dk

Holm Sogneforening er også på

facebook

Projekt Sognegården

Vi er nu kommet et godt skridt videre med forbedringerne på sognegården. Alle vinduerne er skiftet, og det har gjort bygningernes udseende meget pænere. Det, at vi er gået tilbage til hvide sprossevinduer, som bygningen havde, da den blev bygget, har gjort udseendet smukkere og mere harmonisk.

Fibbe har taget sig af de gamle vinduer, som er blevet fordelt rundt i sognet til dem, som lige kunne bruge noget glas, og de øvrige materialer har han sørget for, blev bortskaffet.

I skrivende stund står der nogle få vinduer tilbage, som er til rådighed for dem som måtte kun bruge dem.

Den næste etape er meget lang. Det hele startede med, at et stort hold frivillige troppede op og fjernede terrazzogulvet i gangen ved lokalhistorisk og væggene ved toiletterne. Gamle bygningsmaterialer blev kørt væk i læssevis. Bagefter gik håndværkerne i gang, og vi begynder nu at kunne se, hvordan det hele kommer til at se ud. Gerda har fortalt mig, at der har samlet sig et hold på 10 frivillige, som er klar til at gøre rent, efterhånden som de forskellige rum bliver færdige. Inden vi er færdige, er der mange frivillige arbejdstimer tilbage, men med den vilje der er til at komme og give et nap med, så kommer vi helt sikkert i mål med en succes.

Nu værktøjet er hevet frem og vi har fået fingrene op af lommen, så smutter der også nogle opgaver med, som har stået og ventet på, at de kunne blive lavet ved lejlighed. Det har været godt at se den frivillige opbakning til både de praktiske og de styringsmæssige opgaver.

Jørgen Hornshøj

Billeder fra 1. arbejdsweekend

*Billeder fra 2. arbejdsweekend
- toiletter.*

*Billeder fra toiletter, da murerne er
færdige.*

Juletræsfest

i Sognegården

søndag den 14. december 2014

Er der nogen der kan hjælpe?
Henvendelse til en fra Sogneforeningen

Holmboere som ikke kom hjem 1914-18

Forord

I anledning af 70-årsdagen for afslutningen af den første verdenskrig afholdt den lokal-historiske gruppe i efteråret 1988 en udstilling, hvis hovedformål var at fortælle om de Holmboer som ikke kom tilbage fra den store krig.

Vi bladede i gamle aviser, undersøgte tyske militærarkiver og vi talte med mennesker som kunne tænkes at have erindring om det som skete den gang.

Selv om 70 år måske er en lang tid, så må man undres over, så lidt der er bevaret i erindringen om de folk som en gang var en del af Holm's hverdag. Men der var også personer om hvem man vidste en hel del, men det var kun et fåtal, den store del af dem vi søgte oplysninger om, var kun et navn blandt mange andre. Derfor er der stor forskel på, hvor meget vi ved om de forskellige mænd som ikke kom tilbage, for nogles vedkommende er det kun nogle få linier, for andres vedkommende er stoffet lidt mere fyldigt.

Foruden personoplysninger havde vi fremlagt mange billeder og andet materiale med tilknytning til emnet, og på de følgende sider vises de oplysninger vi var i stand til at give om de Holmboer som ikke kom hjem.

Skrevet af Jens Sandvei December 1988

Kristen Grau

9. januar 1891 - 6. september 1914

Kristen Grau var søn af Ellen og Mathias Grau i Holmskov (Hellesøvej 29), og var ved indkaldelsen i august 1914, karl på en gård i Pøl.

Hans sødskende som mange kender, eller har kendt, var Peter, Christian, Jens, Mathias og Kathrine Grau.

Kristen Grau faldt under Marneslaget den 6. september 1914 ved byen Esternay, ca. 75 km. øst for Paris. Han blev 23 år og var ikke gift..

Den 25. oktober 1914 blev der afholdt en sørgegedstjeneste i Nordborg Kirke, herom skrev Dybbøl-Posten den 26.10.:

"En Sørgegedstjeneste afholdtes i den herværende Kirke i Søndag Formiddag, over 5 unge mænd fra Nordborg og Landsogn som har maattet lade Livet paa Slagmarken. De fem unge Mænd var Ivan Schmidt og Christen Grau, Holm, Peter Christensen, Holbøl, Vognmand Christian Andersens Søn her fra Byen og Dr. Johannes Hansen, Kiel. Der var mødt mange Tilhørere. Pastor Weber talte dybt bevæget til Menigheden ud fra Dagens Tekst og manede alle til at lytte til Guds Ord og finde Trøst deri i de onde Dage. Præsten sluttede med en varm Bøn for de faldne og deres sørgende efterladte."

Ivan Schmidt

26. oktober 1882 - 5. oktober 1914

Ivan Schmidt var født på Greisbjerg, (Lønsømadevej 15) som søn af Margrethe og Hans Schmidt.

Hans Schmidt var født i Broballe og Margrethe var datter af skipper Lassen fra Nordborg, som en overgang var ejer af Greisbjerg.

Kort før krigen blev Ivan Schmidt gift med Margrethe Hansen fra Tandslet, og overtog sine forældres ejendom.

Allerede i de første augustdage i 1914 blev han indkaldt, og hans militærpapirer viser at han deltog i kampe ved Campenhout den 26.8.1914, ved Charlepoint den 16.9.1914, ved Tracy de Val i slutningen af september, og endelig var han med i slaget ved St. Amin den 5. oktober hvor han blev hårdt såret. Han blev indlagt på et lazaret i Noyon, men døde kort efter indlæggelsen, 31 år gammel.

I Dybbøl-Posten bragtes følgende dødsannonce:

Slægt og Venner bringes herved det Sorgens Budskab, at min højtelskede trofaste Mand, vor trofaste Broder og Svoger, Gdr. Ivan Schmidt, er faldet paa Slagmarken i Frankrig, næppe 32 Aar gammel.

Holm den 23.10.1914.

Margrethe Schmidt, født Hansen.

Familien Schmidt, Holm.

Familien Hansen, Tandslet.

Sørgegudstjeneste finder Sted i Nordborg Kirke Søndag den 25. Oktober 1914, Kl.10 Formiddag.

Senere må der være gået rygter om at Ivan Schmidt ikke skulle være død, idet vi i Dybbøl-Posten fra januar 1916 kan læse følgende:

Oplysninger søges.

Da der paa Als gaar Rygter om at Ivan Schmidt fra Holmskov ved Nordborg, ikke er falden, men at han ifølge Efterretninger fra en Fange der er blevet ført fra Marokko til en Fangelejr i Frankrig, skulde befinde sig i Fangenskab i Marokko, bedes enhver der kan give nogen Oplysning om Sagens sammenhæng, venligst om at meddele sin Adresse til Margrethe Schmidt, Neder Tandslet paa Als.

I Ivan Schmidt's ægteskab var der ingen børn, og efter hans død tog hans kone tilbage Tandslet hvor hun var født.

I min barndom er der blevet talt meget om den skændige måde, på hvilken enken kom bort fra Greisbjerg på. Så vidt jeg har forstået er Margrethe Schmidt blevet smidt ud fra gården af sine svigerforældre, hvorefter de selv har overtaget ejendommen.

Senere blev Greisbjerg overtaget af Mathias Hellesøe, som var gift med Ivan's søster Else.

Jens Schmidt

31.januar 1895 - 8.oktober 1918

Jens Schmidt var den yngste af gårdejer Hans Schmidt's sønner. Hans Schmidt, (Møllegade 95) må have haft i hvert fald 3 sønner med i krigen. Den ældste, Frederik, blev taget til fange af russerne, en anden søn, Hans, benyttede en orlov til at stjæle fisker Nicolai Laut's båd for med den at flygte til Danmark. Hans halvbroder, Peter Schmidt i Holm påstår at Hans var spion, uden dog at kunne sige for hvem. Under sit ophold i Danmark overskred han grænsen til det tyske rige, og under en kamp med græns-gendarmer blev han såret og taget til fange.

Den yngste søn, Jens Schmidt, havde fået en kontoruddannelse i Flensborg. Under mil-

litærtjenesten fik han tildelt Jernkorset af både første og anden klasse. Den sidste gang han var hjemme på orlov sagde han ved sin afrejse tilbage til fronten: "Jeg kommer ikke hjem mere" og det slog til, han faldt ved Verdun den 8.oktober 1918.
Jens Schmidt blev 28 år og var ikke gift.

Hans Johannsen Hellesøe

3. august 1871 - 17. november 1915

Hans Johannsen Hellesøe var født på Hellesøhave som søn af Mathias Hellesøe og Anna, f. Steg. Han købte en ejendom i Holm, (Møllegade 3) og blev gift med Ellen Struck fra Dyvig. I ægteskabet var der 6 børn: Mathias, Hans, Frederik, Anna, Marie og Ellen. Efter sin indkaldelse til militæret blev han sendt til østfronten, men det menes ikke at han har deltaget i egentlige kamphandlinger. Han har været beskæftiget ved en bagerikolonne, et arbejde som førte ham vidt omkring i Polen og Lithauen. I sin dagbog som desværre er forsvundet, nævner at han har været i Wilna, Warszawa og Kaunas. I følge hans familie blev han efteråret 1915 hårdt angrebet af dysenteri, og da han ikke kom på lazaret i tide, medførte denne sygdom døden. Det tyske Sterbenbenregister siger at han døde som følge af "Bauchschuss" på et lazaret i Bonifacio. Bonifacio er ifølge hans familie et gods i Polen.
Hans Hellesøe døde den 17.november 1915 i en alder af 44 år.

Hans Sandvei

3. november 1885 - 4. september 1914

Hans Sandvei var født i Holm Kro, (Møllegade 1) og var bror til kromanden Andreas Sandvei.
Hans Sandvei havde lært købmandsfaget og var ved indkaldelsen i august 1914, ansat på et handelskontor i Lübeck.
Han faldt, som den første fra Holm, i Frankrig den 4.september 1914, knap 29 år. Han var ikke gift.

Christen Petersen Jessen

6. oktober 1896 - 23. oktober 1917

Christen Jessen var ældste søn af Hans Jessen og Karen, f. Clausen, på Damkær (Møllegade 74.)
I sin soldatertid var han en del sammen med Christian Jacobsen fra Nørrelykke, som ofte omtaler Christen Jessen i sine breve, og de fik begge den samme skæbne at falde ved floden Somme i Frankrig.
I følge Sterbenbenregister faldt Christen Jessen den 23.oktober 1917 foran Houth-hulster Wald som følge af et brystskud og han blev begravet på Ehrenfriedhof St. Joseph.
Christen Jessen blev 21 år og var ikke gift.
Hans fødegård blev senere overtaget af hans bror Mads Jessen.

Christian Jacobsen

13. juli 1896 - 31. august 1916

Christian Jacobsen var søn af landmand Jørgen Jacobsen i Nørrelykke, (Hopsømadevej 7.)
Han blev indkaldt til militæret den 1.november 1915. Ved indkaldelsen var han karl på

Hjortspring ved Svenstrup. En af hans medtjenere, en fodermester, tilbød at hjælpe ham til Danmark for at undgå militærtjenesten, men Christian Jacobsen turde ikke tage imod tilbudet, ingen kunne på det tidspunkt se, hvilken udgang krigen ville få, og skulle det ende med en tysk sejr, ville der heller ikke være nogen sikkerhed i Danmark.

10 måneder efter indkaldelsen, den 31 august 1916, faldt Christian Jacobsen ved Somme. Den officielle tabsliste fra den 5. oktober 1916 melder ham savnet, men der gik yderligere et par måneder før familien fik underretning om hans skæbne, det sket på den måde at en af hans kammerater, en Møller fra Sjellerup, var hjemme på orlov, og kunne fortælle at Christian Jacobsen var faldet ved Somme.

Han blev godt og vel 20 år og var ikke gift.

Henrik Clausen

11. marts 1876 - 19. oktober 1918

Henrik Clausen var murer og boede på Møllegade 70. Han var søn af arbejder Henrik Clausen, Lebøllykke, Sarup og var gift med Anna Marie Tonesen fra Mels.

Under det tyske tilbagetog på vestfronten i efteråret 1918 blev Henrik Clausen, den 19. oktober 1918, dræbt i Charleroi i Belgien, og blev den 25. oktober begravet på kirkegården Montignies-Nouvelle.

Han blev 42 år og efterlod sig, foruden sin kone, 5 børn. Også hans mor overlevede ham, hun boede i Augustenborg.

Peter Willesen

25. december 1877 - 13. oktober 1918

Peter Willesen boede på Damgade 18, en ejendom han havde overtaget efter sine forældre, Karen og Hans Willesen. I maj 1911 blev han gift med Mette Marie Møller fra Skaborg og de fik siden to piger, Karen og Nora.

Peter Willesen var en af dem som skulle møde på første mobiliseringsdag, den 2. august 1914. I lang tid bestod hans indsats i at bevogte russiske krigsfanger, men senere kom han til at gøre tjeneste på både øst- og vestfronten, hvor han den 20. juni 1917 fik tildelt Jernkorset.

Peter Willesen faldt ved Verdun i Frankrig den 13. oktober 1918, 40 år gammel.

Hans enke blev senere gift med Johan Lemmeke.

Peter Jensen Sandvei

11. februar 1879 - 18. april 1917

Peter Sandvei var født og boede på Sandvejgaard, og var i 1903 blevet gift med Marie Henriksen fra Mels.

I han militærpapirer ser vi at han deltog i 24 slag, fra begyndelsen af krigen og indtil sin død i 1917.

I nærheden af den russiske grænse blev han den 16. juli 1915, såret af en shrapnellkugle i højre ben og måtte tilbringe flere uger på et lazaret, hvorefter han kom på rekreationsorlov. Herom skrev Dybbøl-Posten den 28.8.1915:

Hjemme paa Orlov.

Gaardejer P.Sandvej, Holm, der i flere Uger har ligget paa Lazarett nær ved den russiske Grænse, saaret i et Ben, er nu kommen hjem paa Rekreationsorlov.

Senere kom P.Sandvej til vestfronten, hvor han den 18. april 1917 blev hårdt såret, "bei

Eisenbahndamm bei Remericourt - Bauchschuss - im Lazarett tot eingeliefert". Han blev begravet den 21.april på kirkegården i Jouzancourt. Han var 38 år.

Efter familiens ønske blev han senere gravet op, og hans lig blev i en zinkkiste ført til Nordborg Kirkegaard. Da hans grav i Frankrig blev åbnet, havde man identifikationens skyld, tilkaldt hans nabo fra Holm, Jens Hansen, som også var tysk soldat.

Peter Sandvej efterlod sig foruden sin kone, en søn Jens Sandvej.

Hans enke Marie blev senere gift med Nis Skov.

Jørgen Johnsen

23. juli 1893 - 23. september 1916

Jørgen Johnsen var født i Holmskov, hvor han forældre, Anna og Jens Johnsen havde en landejendom. (Hellesøvej 21).

Som tysk soldat blev han den 15.september 1916, om formiddagen klokken 11.45, hårdt såret under kampe ved Chaulines i Frankrig. I en uges tid lå han på et lazaret i Ham og her døde han om morgenen den 23.september 1916, kl. 5.45.

Herom skrev Dybbøl-Posten den 3.10.1916:

Død af sine Saar.

Parcellist Jens Johnsen og Hustru i Holmskov, har modtaget den sørgelige Meddelse, at deres ældste Søn, efter haarde Saar, er afgaaet ved Døden paa et Feltlazarett.

Jens Johnsen, som blev 23 år, og var ugift, blev begravet på kirkegården i Ham.

Byen Ham ligger ca. 110 km. NØ for Paris.

Jørgen Johnsen

23. juli 1893 - 23. september 1916

Jørgen Johnsen var født i Holmskov, hvor han forældre, Anna og Jens Johnsen havde en landejendom. (Hellesøvej 21).

Som tysk soldat blev han den 15.september 1916, om formiddagen klokken 11.45, hårdt såret under kampe ved Chaulines i Frankrig. I en uges tid lå han på et lazaret i Ham og her døde han om morgenen den 23.september 1916, kl. 5.45.

Herom skrev Dybbøl-Posten den 3.10.1916:

Død af sine Saar.

Parcellist Jens Johnsen og Hustru i Holmskov, har modtaget den sørgelige Meddelse, at deres ældste Søn, efter haarde Saar, er afgaaet ved Døden paa et Feltlazarett.

Jens Johnsen, som blev 23 år, og var ugift, blev begravet på kirkegården i Ham.

Byen Ham ligger ca. 110 km. NØ for Paris.

Peter Christensen

22. juli 1876 - 22. maj 1918

Peter Christensen er en af dem som vi ved meget lidt om. Vi ved at hans far var snedker og boede på Damgade 45.

Under krigen gjorde Peter Christensen tjeneste på marinestationen i Høruphav, med stillingsbetegnelsen "Bootskapt". Han tog sig selv af dage den 22.maj 1918, og blev to dage senere begravet i Flensborg.

I de tyske papirer står:

"Selbstmörder. Der Ortsgeistliche sprach in Ziwilkleidung am grabe."

Peter Christensen som ikke var gift, blev 41 år.

Hans Petersen

30. marts 1870 - 10. juli 1915

Hans Petersen var fra Holmskov, (Lønsømadevej 20) og var gift med Nora, født Mathiesen, og havde 3 piger: Marie, Kirstine og Nora.

Under krigen i Frankrig pådrog han sig lungebetændelse og kom på krigslazarettet "Heiliger Joseph" i Chauny hvor han døde den 10.juli 1915 om formiddagen kl. 9.45.

*Dødsårsagen angives som "Fieberdelirien bei Lungenentzündung".
Dybbøl-Posten skrev den 17.7.1915:*

Død undervejs.

Parcellist H. Petersen, Holmskov, er undervejs til Fronten blevet syg af Lungebetændelse og afgaaet ved Døden. Petersen var en brav og flittig Mand, han efterlader Hustru og 4 smaa Børn.

Hans Petersen blev begravet den 12. juli 1915 på kirkegården i Chauny, i departementet Aisne i Nordfrankrig. Han blev 45 år.

Thomas Nørrelykke

5. februar 1890 - 6. juni 1915

Thomas Nørrelykke var ældste søn af Hans Jensen Nørrelykke fra Nørrelykke-gaard. I årene 1910-12 aftjente han sin værnepligt ved Füsilierregiment 86, der var stationeret i Thorn, Westpreussen, få kilometer fra grænsen til det russiske czar-rige. Under verdenskrigen kom han til vestfronten, og han faldt ved Moulinville i Frankrig den 6.juni 1915. I lang tid, knap et år, var han meldt savnet, herom kan vi læse i Dybbøl-Posten den 16.september 1915.

Der bedes om oplysning.

Gdr. Hans Nørrelykke i Holm, Nordborg, har siden Krigen Begyndelse i 1914, haft en Søn, Gefreiter Nørrelykke, med i Krigen vestpaa. Siden den 6.Juni 1915, her efter en Kamp ved Moulin, har den unge Mand, 26 Aar, været savnet, og man ved ikke med Bestemthed om han er saaret, død eller i Fangenskab. Forældrene har gennem Røde Kors i Genf og flere Steder, forsøgt at faa Oplysninger om deres Søns Skæbne, men hidtil forgæves. De beder nu om gennem Bladene, hans Kammerater i Felten, eller hvem der ellers kan og vil, give paalidelige Efterretninger om Sønnen, at sende disse under ovenstaaende Adresse. Den savnedes Adresse var: Gefreiter Nørrelykke, 3.Kompagni, Füsilierregiment 86, 1.Battalion, 18.Division, 9.Armekorps.

Den samme avis skrev den 20.maj 1916:

Efter et Aars Uvished.

Gdr. Hans Nørrelykke ved Holm, har nu, efter en lang og pinlig Uvished, faaet Besked om at deres længe savnede Søn er faldet i frankrig i Juni Maaned 1915, altsaa for et Aar siden.

Familien har oplyst, at en bekendt af Thomas Nørrelykke havde set hans lig i en massegrav, han havde fået halsen skåret over af Zouaver (franske kolonitropper). Denne bekendte underrettede præsten i Nordborg, hvorefter familien fik besked om hans skæbne.

Thomas Nørrelykke som blev 25 år, var ikke gift, men havde en veninde, Marie Grau, et bekendtskab som hans forældre var meget imod.

Christen Mathiesen

17. april 1888 - 16. april 1917

Christen Mathiesen var søn af Anna Chathrine og Hans Mathiesen, som boede på Damgade 9.

I begyndelsen af krigen, den 13. november 1914, blev Christen Mathiesen gift med Maren Jessen Hjuler fra Bøgehoved, og de fik senere en datter.

Vi ved ikke meget om Christen Mathiesen, kun at han faldt i Frankrig den 16. april 1917, dagen før han ville være fyldt 29 år.

Hans kone, Maren, flyttede fra Holm straks efter sin mands død.

Foruden de 17 navne der er nævnt på mindestenen på Nordborg Kirkegård, fremgår det af de tyske arkiver, at der var flere Holmboer som mistede livet i den store krig, vi kan finde navne på unge mænd som var "wohnhaft in Gemeinde Holm". Dem vi kender navnene på er følgende:

Hans Carl Hansen

Født i Egersund, boende i Holm. Søn af Carl Hansen, Varnæs.

Hans Carl Hansen er muligvis død i november 1914, og ligger begravet på kirkegården i Wionczyn-Dolny, Lodz. Han blev 21 år.

Peter Kramer

30. maj 1877 - 17. november 1914

Peter Kramer boede i Holm hvor han også var født. Hans mor var Anna Marie Kramer.

Ved indkaldelsen tjente han ved gdr. Peter Bonde i Holm.

Den 17. november 1914 blev han dræbt ved Zarski i Rusland, som følge af et skud i hovedet. Han blev 37 år.

Julius Ludwig Brause

Krigsfrivillig Julius Ludwig Brause var født i Freiburg og boede i Holmskov.

Hans far var afdøde Georg Brause som sidst boede i Schweidnitz.

Julius Ludwig Brause faldt ved Moulin den 14. juni 1915, klokken 18,30. Han blev 22 år.

Hans Petersen

Faldet den 4. oktober 1915 ved St. Marie au Py, 20 år gammel.

Han var født i Asserballe og boede i Holm. Han blev dræbt af et sprængstykke i brystet.

Christian Paulsen

Landvidenskabelig arbejder Christian Paulsen var født i Dalgaard, Aabenraa, og var sidst boende i Holm.

Faldet ved Bus, Roye, den 2. maj 1918, 19 år gammel.

Jørgen Jensen

Født i Iller, sidst boende i Holm.

Han faldt den 29.maj 1918 i kampene ved Ancre, Somme og Avre.

Han blev 27 år. Ved indkaldelsen var han karl hos gdr. Chr. Jessen i Holm.

Et andet navn som må nævnes i sammenhæng med de faldne Holmboere er

Hans Petersen Sandvei

3. august 1881 - april 1917

Hans Sandvei var født på Følkjærgaard i Holmskov som søn af Anne Margrethe og Peter Sandvei. Han købte en ejendom på Melsmark og blev den 21.maj 1908 gift med Anna Sofie Møller fra Broballe. Han faldt i april 1917 ved Arras, 35 år gammel.

Han efterlod sig foruden sin kone 2 børn, Peter og Margrethe.

Hans enke blev senere gift med Skovgaard-Jørgensen.

Hvor mange Holmboere deltog i krigen?

Det kan ikke siges med nøjagtighed, men en optælling som Chr. H. Christensen lavede for mange år siden, viser at mere end 60 har været indkaldt for en kortere eller længere tid. Nogen har været inde i en måske en måned, og er så af en eller anden grund blevet hjemsendt, andre har været inde hele krigen igennem, kun afbrudt af nogle korte orlovere. Man kan roligt sige, at det er kun de færreste familier som har undgået at måtte afgive fædre eller sønner til den tyske krigsmaskine. Nogen kom hjem igen, andre blev derude, og andre pådrog sig så svære skader at deres liv for stedse var ødelagt.

For- og bagside: Så er markerne høstet omkring Baunbjergvej.